

Euroopan komission pyyntö näkemyksistä alueellisten valtiontukien suuntaviivoihin ehdotetuista muutoksista vuosille 2028-2034

Maakuntahallitus 14.09.2026

197/15.00.18/2025

Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa 2026 ehdotuksen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen muuttamisesta. Ehdotuksesta järjestetään julkinen kuuleminen, jonka määräaika on 30.9.2026.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_26_1690

Alueellisten valtiontukien suuntaviivoissa määritellään edellytykset, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat myöntää yrityksille investointitukea alueellisen kehityksen edistämiseksi. Suuntaviivojen perusteella laadittava kansallinen aluetukikartta määrittelee tukikelpoiset alueet ja niillä sovellettavat enimmäistukitasot. Ratkaisulla on siten merkitystä yritysten investointiedellytyksille, alueiden kilpailukyvyllä ja investointien alueelliselle sijoittumiselle.

Komission ehdotus on Suomen ja Päijät-Hämeen kannalta merkittävä. Ehdotuksen mukaan Itä- ja Pohjois-Suomen lisäksi myös Etelä-Suomen suuralue (NUTS 2 FI1C) kuuluisi itäisenä raja-alueena ennalta määritelttyyn C-tukialueeseen. Tämän lisäksi Suomella olisi käytettävissään ennalta määrittelemätöntä väestöpeittoa. Muutos mahdollistaisi vuodesta 2028 alkaen nykyistä kattavamman korkeampien tukien kansallisen aluetukikartan.

Ehdotus on Päijät-Hämeen kannalta myönteinen ja tarpeellinen. Geopoliittisen toimintaympäristön muutos ja Venäjän vastaisen rajan sulkeutuminen vaikuttavat välittömien raja-alueiden lisäksi laajemmin koko Suomen ja Etelä-Suomen talouteen, teollisuuden toimitus- ja arvoketjuihin, logistiikkaan, energiahuoltoon, matkailuun sekä investointien toimintaympäristöön.

Päijät-Hämeen näkökulmasta tukijärjestelmän tulee perustua alueiden tosiasiallisiin sosioekonomisiin olosuhteisiin ja investointitarpeisiin sekä mahdollistaa riittävät tukitasot yritysten investointien ja uudistumisen vauhdittamiseksi. Päijät-Hämeen saanto yritystukiin on yksi Suomen matalampia, vaikka maakunnan tila on yksi heikoimmista korkean työttömyyden ja matalan bruttokansantuotteen mittareilla verrattuna.

Etelä-Suomen maakunnista –Kymenlaakso, Päijät-Häme, Uusimaa ja Varsinais-Suomi – valmistelevat komission kuulemiseen yhteistä kannanottoa.

Valmistelussa keskeisiä tavoitteita ovat mm.:

- koko Etelä-Suomen suuralueen aseman säilyttäminen ehdotuksen mukaisesti ennalta määriteltynä C-tukialueena;

- tukialueiden ja tukitasojen määrittelyssä harvan asutuksen rinnalla alueiden taloudellisen suorituskyvyn, työllisyys- ja väestökehityksen, rakennemuutosten sekä geopoliittisten vaikutusten huomioon ottaminen;

Komission suuntaviivojen jälkeen ratkaiseva vaihe on Suomen kansallisen aluetukikartan valmistelu. Päijät-Hämeen kannalta on tärkeää, että valmistelu tehdään avoimesti ja ajantasaiseen tietoon perustuen, maakunnat osallistetaan valmisteluun ja Etelä-Suomen laajentunut tukikelpoisuus hyödynnetään aidosti yritysten investointien ja työllisyyden edistämisessä.

Päijät-Hämeen liitto osallistuu Etelä-Suomen maakuntien yhteisen kannanoton valmisteluun. Lisäksi on perusteltua valmistella tarvittaessa Päijät-Hämeen omaa lausuntoa, jossa voidaan tarkentaa maakunnan näkökulmasta erityisesti alueen yritysten investointiedellytyksiä, rakennemuutosta, työllisyyskehitystä sekä alueellisen valtiontuen merkitystä maakunnan kilpailukyvyllä ja uudistumiselle.

Valmistelija	Asian on valmisttelut kehittämisjohtaja Juha Hertsi, puh. 044 3719 442.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Ulla-Kirsikka Vainio
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää - merkitä tiedoksi Euroopan komission ehdotuksen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen muuttamisesta ja sitä koskevan valmistelutilanteen; sekä - valtuuttaa Päijät-Hämeen liiton toimiston osallistumaan ja toimittamaan Etelä-Suomen maakuntien yhteisen kannanoton sekä valmistelemaan ja toimittamaan Päijät-Hämeen liiton tarkentavan oman lausunnon komissiolle kuulemisen määräaikaan 30.9.2026 mennessä.
Päätös	